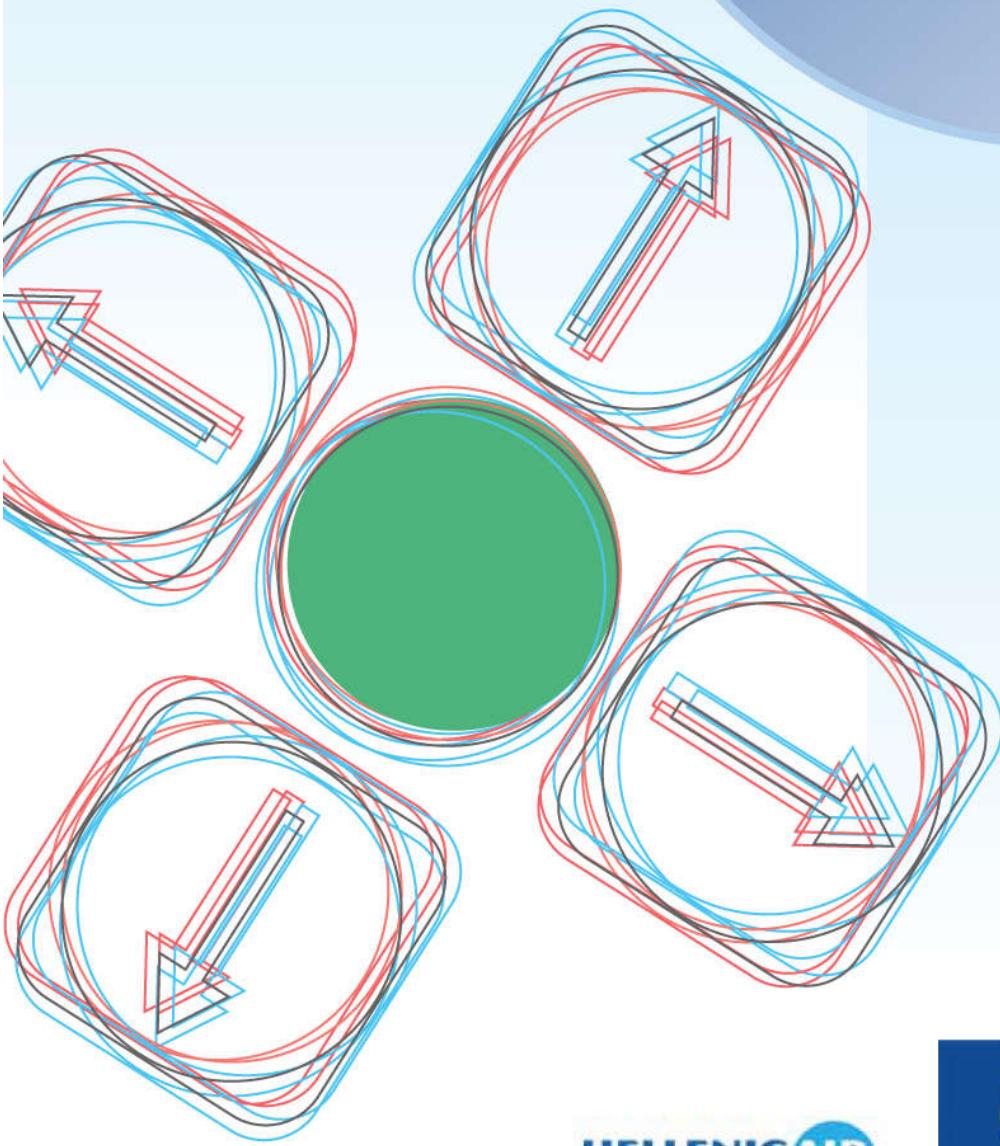

COMPASS

Ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης
στα Ανθρώπινα Δικαιώματα
για νέους/νέες

Κάν ος σε μια νύχτα

Θα αποδεχόσασταν την πρόκληση να φτιάξετε έναν κήπο σε μια νύχτα;

Θεματικές ενότητες	Περιβάλλον, Υγεία, Ιδιότητα του Πολίτη
Πολυπλοκότητα	Επίπεδο 3
Μέγεθος Ομάδας	6 +
Διάρκεια	180 λεπτά
Επισκόπηση της δραστηριότητας	<p>Πρόκειται για μια δημιουργική δραστηριότητα, που χρησιμοποιεί τη σχεδίαση και την κατασκευή μακέτας κτιρίων προκειμένου να διερευνήσει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τις δυνάμεις που οδηγούν στην ανάπτυξη. • Πώς η τοπική ανάπτυξη ικανοποιεί ή όχι τις ανάγκες των ανθρώπων της τοπικής κοινωνίας. • Πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις για την τοπική ανάπτυξη.
Σχετιζόμενα δικαιώματα	<ul style="list-style-type: none"> • Το δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. • Το δικαίωμα συμμετοχής στην πολιτισμική ζωή της κοινότητας. • Το δικαίωμα στην ανάπτυξη και στην ψυχαγωγία.
Σκοποί	<ul style="list-style-type: none"> • Να κάνει κατανοητό ότι οι συνέπειες της ανάπτυξης μπορούν να ελεγχθούν. • Να αναπτύξει τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες σε τοπικό επίπεδο και στην ανάπτυξη. • Να αναπτύξει τη δημιουργικότητα, τις δεξιότητες ομαδικής εργασίας, τη συνεργασία και τον σεβασμό προς τους άλλους.
Υλικά	<ul style="list-style-type: none"> • Χάρτες και εικόνες του τόπου που ζείτε (περασμένων περιόδων και σύγχρονες). • Ένας μεγάλης κλίμακας χάρτης της γειτονιάς, που να περιέχει την περιοχή που έχετε επιλέξει. • Μαρκαδόροι και χαρτιά για την κατάρτιση των σχεδίων. • Υλικά για την παραγωγή μακέτας. Παραδείγματος χάριν, μικρά κουτιά, σωλήνες, χαρτιά, χρώματα, σπάγκοι, μαλλί, φελλοί, χάρτινοι σωλήνες, αλουμινόχαρτο, αυγοθήκες, και άλλα οικιακά αντικείμενα, κλαδάκια, πέτρες, φύλλα, κοχύλια κ.λπ. • Κόλλα και ταινία. • Χρώματα και πινέλα. • Σκληρό χαρτόνι ή κοντραπλακέ για τις βάσεις της μακέτας.
Προετοιμασία	<p>Για το 1ο μέρος. Ανάπτυξη - πώς και γιατί</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συγκεντρώστε τους χάρτες και τις εικόνες της πόλης ή της περιοχής όπου ζείτε. • Προσδιορίστε τις πιθανές περιοχές εργασίας για την ομάδα. Ερευνήστε την τοποθεσία και βρείτε αν υπάρχουν περιοχές για τις οποίες υπάρχει σχεδιασμός να αναπτυχθούν. <p>Για το μέρος 2ο. Παραγωγή των αναπτυξιακών προγραμμάτων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συλλέξτε πληροφορίες για την περιοχή όπου η ομάδα

Ημερομηνία κλειδί

5 Ιουνίου

Διεθνής Ημέρα Περιβάλλοντος

αποφάσισε να εργαστεί, π.χ., από άρθρα εφημερίδων και πρακτικά συνεδριάσεων των Δημοτικών Συμβουλίων.

- Εάν πρόκειται να κάνετε τις μακέτες χρησιμοποιώντας υλικά από το σπίτι, σιγουρευτείτε ότι τα έχετε σε επάρκεια. Αρχίστε να μαζεύετε τα κουτιά, τους κυλίνδρους από τα χαρτιά υγείας κ.λπ., πολύ πριν την έναρξη αυτής της δραστηριότητας.

Οδηγίες

Αυτή η δραστηριότητα περιλαμβάνει δύο μέρη: Το 1ο μέρος, με τίτλο «Ανάπτυξη - πώς και γιατί», όπου γίνεται μια συζήτηση για τις δυνάμεις που κινούν την αλλαγή και το 2o μέρος, με τίτλο «Παραγωγή αναπτυξιακών προγραμμάτων», όπου οι συμμετέχοντες/ουσες σχεδιάζουν ένα αναπτυξιακό έργο στην περιοχή τους και κατασκευάζουν τη σχετική μακέτα.

Μέρος 1ο. Ανάπτυξη - πώς και γιατί

1. Κάντε μια εισαγωγή για το θέμα της τοπικής ανάπτυξης. Χρησιμοποιήστε τους χάρτες και τις εικόνες για να ανοίξετε συζήτηση σχετικά με το πώς αναπτύχθηκε το τοπικό περιβάλλον κατά τη διάρκεια των τελευταίων 50-100 ετών. Συζητήστε τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές δυνάμεις που προκάλεσαν αυτές τις αλλαγές. Γενικά, αυτές οι αλλαγές ήταν προς το καλύτερο; Και, αν ήταν προς το καλύτερο ή προς το χειρότερο, για ποιους και γιατί;
2. Ζητήστε από την ομάδα να δώσει παραδείγματα εξελίξεων που έχουν συμβεί κατά τη διάρκεια της ζωής τους, όπως επεκτάσεις κτιρίων, λεωφόροι, εμπορικά κέντρα, νέοι οικισμοί και να σχολιάσουν το ποιοι έχουν ωφεληθεί από αυτές τις εξελίξεις και με ποιον τρόπο. Παραδείγματος χάριν, προέκυψαν από την υλοποίηση του σχεδίου κατοικίες χαμηλού κόστους, αναγκαίες για τον τοπικό πληθυσμό ή μήπως διαμερίσματα πολυτελείας ή εξοχικά, που κατασκευάστηκαν ως επένδυση από κάποια χρηματοπιστωτική εταιρία;
3. Εξετάστε τον μεγάλης κλίμακας χάρτη του τόπου σας και συμφωνήστε για ποια συγκεκριμένη περιοχή θέλουν όλοι να δουλέψουν.

Μέρος 2. Παραγωγή αναπτυξιακών προγραμμάτων

1. Αναρτήστε τον μεγάλης κλίμακας χάρτη για να παρουσιάσετε την περιοχή όπου έχετε αποφασίσει να εργαστείτε. Σιγουρευτείτε ότι όλοι είναι εξοικειωμένοι με την περιοχή και επισκεφτείτε την, εάν είναι απαραίτητο.
2. Ελέγχτε τα τρέχοντα σχέδια για την περιοχή χρησιμοποιώντας πληροφορίες από τις τοπικές εφημερίδες ή από τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου. Συζητήστε από ποιους κατατίθενται οι διάφορες προτάσεις και τι συμφέροντα έχουν.
3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες/ουσες να αναφέρουν όλους τους πιθανούς τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε η περιοχή να αναπτυχθεί. Να είστε όσο το δυνατόν πιο επινοητικοί/ές.
4. Τώρα, χωρίστε τους/τις σε μικρές ομάδες 4 έως 5 ατόμων, που θα επεξεργαστούν τις αρχικές ιδέες και θα συζητήσουν εν συντομίᾳ τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφόρων εναλλακτικών.
5. Ο επόμενος στόχος για κάθε ομάδα είναι να επιτύχει συναίνεση για το πώς μπορεί να αναπτυχθεί η περιοχή, να καταρτίσει ένα σχέδιο και, έπειτα, να κάνει με αυτό μια μακέτα.
6. Όταν όλες οι μακέτες ολοκληρωθούν, αφήστε τις ομάδες να παρουσιάσουν τις μακέτες και να εξηγήσουν τα σχέδια τους.

Ανασκόπηση και αξιολόγηση

- Αρχίστε ανασκοπώντας το πώς εργάστηκαν οι ομάδες. Ενεπλάκησαν όλοι/ες στη διαδικασία;
- Πώς πάρθηκαν οι αποφάσεις; Κατόπιν αφήστε να μιλήσουν για τα σχέδια οι ίδιοι/ες.
- Ποιοι παράγοντες εκτιμήθηκαν κατά κύριο λόγο στη λήψη της απόφασης του πώς θα πρέπει να αναπτυχθεί η περιοχή; Ήταν, λ.χ., το κόστος, ο χρόνος, η απαιτούμενη προσπάθεια, το κέρδος, οι τοπικές ανάγκες - τι;
  - Ήταν τα σχέδια φιλικά προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον; ήταν βιώσιμα;

- Τα σχέδια ικανοποιούσαν τις ανάγκες όλων στην περιοχή; Παραδείγματος χάριν, προέβλεπαν για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τα παιδιά, τις μειονότητες;
  - Ποιοι πόροι θα απαιτούνταν για να εφαρμοστεί το σχέδιο;
  - Χρησιμοποιήθηκαν ανανεώσιμοι πόροι όποτε ήταν αυτό δυνατόν;
  - Οι μη ανανεώσιμοι πόροι χρησιμοποιήθηκαν με τη δέουσα προσοχή;
  - Ποιες επιπτώσεις θα είχε το πρόγραμμα στο οικοσύστημα γενικά; Παραδείγματος χάριν, ευνοήθηκε το φυσικό περιβάλλον και τα άγρια ζώα ή η δενδροφύτευση;
  - Ποια απόβλητα θα παράγονταν από την υλοποίηση και τη διατήρηση του προγράμματος; Τι θα γινόταν με αυτά τα απόβλητα;

Συμβουλές για τους/τις διευκολυντές/τριες

Αυτή η δραστηριότητα προϋποθέτει ότι οι περισσότεροι νέοι και νέες ζουν σε αστικά περιβάλλοντα ή κοντά σε αυτά. Η επιλογή της περιοχής πρέπει να εξαρτηθεί από τον τόπο και την ομάδα σας. Όλες, όμως, οι περιοχές έχουν τη δυνατότητα να περιληφθούν! Ιδανικά, η ομάδα θα πρέπει κάνει έρευνα και μετά να αποφασίσει. Εντούτοις, υπό κάποιες συνθήκες, παραδείγματος χάριν, στα σχολεία που υπάρχουν περιορισμοί λόγω του προγράμματος σπουδών, ο δάσκαλος ή η δασκάλα θα πρέπει να επιλέξει.

Τι θα μπορούσε να προβλεφθεί για την περιοχή; Ένα εμπορικό κέντρο, ένα κέντρο ελεύθερου χρόνου, ένα σχολείο, κατοικίες, ένας χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων, μια ανοικτή έκταση πρασίνου, μια παιδική χαρά, ένας χώρος αθλητισμού, ένας ήσυχος κήπος με διάταξη θέσεων κατάλληλη για ηλικιωμένους ανθρώπους, ένα αγρόκτημα μέσα στην πόλη, ένα πάρκο άγριας φύσης, ένα πάρκο διασκέδασης, ένα γήπεδο μπόουλινγκ κ.λπ. Ενθαρρύνετε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να λάβουν υπόψη τις ανάγκες των διαφορετικών κομματιών της κοινότητας.

Παραλλαγές

Θα μπορούσατε να επιλέξετε ένα φανταστικό σενάριο. Παραδείγματος χάριν, τι θα μπορούσε να υπάρχει στην περιοχή όπου βρίσκονται τώρα το νοσοκομείο, το δημαρχείο κ.λπ.; Ή, εάν ζείτε στην ύπαιθρο, ποια καλύτερη χρήση θα μπορούσε να υπάρξει για ένα εγκαταλειμμένο νταμάρι ή για μια περιοχή εξόρυξης μετάλλου;

Προτάσεις για συνέχεια

Μάθετε περισσότερα για τα σχέδια του Δημοτικού Συμβουλίου σχετικά με την ανάπτυξη της περιοχής με την οποία ασχοληθήκατε. Συζητήστε τα σχέδια αυτά και γράψτε στο Συμβούλιο ή στην τοπική εφημερίδα για να κοινοποιήσετε και σε άλλους τις απόψεις σας. Μάθετε πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις αναπτυξιακού προγραμματισμού στην πόλη ή στο χωριό όπου ζείτε. Πόση επιρροή έχουν οι κάτοικοι στη λήψη των αποφάσεων; Πώς μπορούν οι νέοι και οι νέες να έχουν λόγο στον προγραμματισμό που έχει επιπτώσεις και στους/στις ίδιους/ίδιες; Εάν ενδιαφέρει την ομάδα να ερευνήσει τα ζητήματα που σχετίζονται με τη λήψη αποφάσεων στο τοπικό επίπεδο, θα μπορούσε να κάνει τη δραστηριότητα «Να ψηφίζει κανείς ή να μην ψηφίζει» (σ.260).

Ιδέες για δράση

Παρακαλουθήστε μια προγραμματισμένη συνεδρίαση του τοπικού Δημοτικού Συμβουλίου και συμβάλετε στη διαδικασία προγραμματισμού.

Πάρτε μέρος στον εορτασμό της Ημέρας Περιβάλλοντος. Βρείτε στο διαδίκτυο πληροφορίες για τις δραστηριότητες που γίνονται αυτή τη μέρα στη χώρα σας: www.unep.org

Συμπληρωματικές πληροφορίες

Η ιδέα γι' αυτήν τη δραστηριότητα προήλθε από το πρόγραμμα "Have på en nat" (κήπος σε μια νύχτα), που ήταν μέρος του φεστιβάλ της Κοπεγχάγης – Πολιτιστικής Πρωτεύουσας το

- 1996. Μια ομάδα νέων από το Okologiske gangsaettere, τοπική οργάνωση της Ατζέντας 21, εργάστηκε για δύο χρόνια προετοιμαζόμενη να χτίσει έναν κήπο σε μια εγκαταλειμμένη περιοχή στο εσωτερικό της πόλης -όχι ακριβώς σε μια νύχτα, αλλά σε διάστημα μερικών ημερών. Οι νέοι και οι νέες αποφάσισαν ότι θέλουν έναν κοινοτικό κήπο σε μια περιοχή 300 τ.μ. Έμαθαν τις απαιτούμενες πρακτικές δεξιότητες, όπως ξυλουργική, υδραυλικές εγκαταστάσεις, πλινθοδομή και δενδροκηποκομία και προετοίμασαν και στοίβαξαν όλα τα απαιτούμενα υλικά εκτός της περιοχής, έτσι ώστε, όταν ήρθε ο καιρός, ο κήπος μπόρεσε να κατασκευαστεί σχεδόν «μέσα σε μια νύχτα». Ο κήπος είχε κάτι για όλους: μικρά μονοπάτια που διέσχιζαν το πάρκο, δέντρα, θάμνους, λουλούδια και λαχανικά. Ο κήπος παρέμεινε μέχρι που η περιοχή πέρασε τον Απρίλιο του 2001 στα χέρια του Δημοτικού Συμβουλίου για οικιστική ανάπτυξη.